

EPERJESI LAPOK

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 12 K.
 Félévre . . . . . 6 K.
 Negyedévre . . . 3 K.
 Hirdetési díj: Egyhasábos
 petilsor egyszeri hirdetése
 50 f. Közlemények sora 80 f.

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

Szerkesztőség és
 :: kiadóhivatal ::
 Eperjes, Fő-u.
 □ 59. szám. □
 Telefon-szám: 16.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Magyar Védőegyesületnek
 □□ és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye. □□

Tanév kezdetén.

Városunk ismét benépesült a szélrózsa minden irányából ide özönlött diáksereg-gel. Megteltek tudományos intézeteink csarnokai. Megkezdődött az ötödik háborús tanév.

A mindent megnyomorító háború megakasztotta tanügyünket természetes fejlődésében. Városunk tanintézetei túlszűfoltak, mely körülmény az eredményes tanítást megnehezíti és egészségi szempontból kifogásolható. Sok száz tanuló künnrekedt az iskolából, mert a meglevő iskolákban elhelyezhetők már nem voltak. A tanerők hiánya és az anyagi eszközök fogyaté-kossága miatt sem párhuzamos osztályok, sem új intézetek nem létesülhetnek. Sőt ellenkezőleg. Számos falusi iskolában már négy év óta teljesen szünetel a tanítás, vagy osztályösszevonás és tanévcsonkítás, a tanítók egyéb közszolgálati alkalmazta-tása miatt hiányos a tanítás. E tekintetben megyénk székhelye sem áll különül. Eperjesen sok beiskolázatlan gyermek szaporítja az analfabéták és csirkefogók légió-ját. A város patronátusa alatt álló róm. kath. népiskola olyan helyen és oly helyiségben van, amely a célnak semmiképen sem felel meg. Ha háború nincs, a bajon bizonyára segítettek volna már. Bizonyosnak vehető, hogy normális viszonyok mellett rátértünk

volna az egyedüli helyes útra: az összes eperjesi népiskolák államosítására, miáltal népoktatásügyünket városunk általános kulturnívójának fokára emelhetjük volna s amely szintvonalon már azért is kell hogy álljon, hogy mintául, követendő példának szolgáljon vármegyénk többi népiskoláinak.

Úgy a polgári fiú- és leányiskolák, va-lamint a két gimnázium túl vannak zsű-folva. Párhuzamos osztályokat nem állít-hatnak, mert nincs hozzávaló helyiség, sem tanerő, sem pénz. A sok anyagi gond-dal küzdő tanítók és tanárok nem telje-síthetik teljes odaadással szent feladatukat. A kellő időben való szervezkedés elmulasz-tása miatt a megélhetési viszonyok annyira megromlottak, hogy a köztisztviselők s így a tanárok és tanítók helyzetén gyökeresen segíteni alig lehet. Ehhez Dárius pénze is kevés volna. Hozzájárulnak a lelkingugal-mukat megzavaró háborús izgalmak. A tan-szerek és tankönyvek az anyaghiány miatt méregdrágák és nehezen szerezhetőek be, minőségre pedig silányak.

Az ifjúság is idegesebb, fegyelmetlenebb most, mint annakelőtte. Igen sok gyermek, atyja katonáskodása és anyjának kenyérkeresettel való elfoglaltsága miatt minden nevelés híján nő fel. Mi jót vár-hatunk az ilyen gyermekektől? Ifjaink pedig, kik a gimnáziumi nyolc osztályt jól-rosszul elvégezték, katonáskodásuk miatt

tanulmányaikban meg vannak akadályozva elfelejtik azt a keveset is, amit a mai viszonyok között megtanulhattak, teljesen elszoknak a produktív, hasznos munkától, jövőendő életpályájukkal nem törődnek, megszokják a könnyelmű életet, a korá-érettség és rossz társaság a romlás és elzüllöttség karjaiba sodorja őket. Kétségbe kell esnünk, ha rágondolunk, hogy az ilyen miljöben nevelkedett, a kurzusokon szerzett „dióhéjas“ tudással felkészült orvo-sokra bizzuk egészségünket, ügyvédekre bizzuk életbevágó ügyeinket, tanárookra, taní-tókra bizzuk gyermekeink nevelését stb., stb. Ezek legyenek társadalmunk vezetői?! Hát még mit várhatunk a lövészárkokból majdan — tudja Isten mikor? — hazatérő plebstől?! Súlyosan érezzük a háborúnak az anyagi javakban okozta nagy kárait, de úgy vagyok meggyőződve, hogy százszor és ezerszer nagyobbak az erkölcsi javakban beállott és egyre fokozódó veszteségeink.

Hát, kedves tanár és tanító testvéreim; akik mindnyájan hivatva vagyunk az Úr kertjét művelni, mentsük meg, ami meg-menthető! Odakünn a vérrel átitatott harc-tereken hős katonáink a gonosz ellenség ellen védik határainkat életük feláldozásá-val; mi pedig védjük, ápoljuk ifjúságunk erkölcsét, vértessük fel a tudomány fegy-vereivel, neveljük a komoly munkára, a haza és emberiség szeretetére. Végezzük

TÁRCA.

Egy lány miatt.

A hegy oldalában sötétben tátongott a tárna. Mélyében piciny, imbolygó láng tűnt fel hirtelen.

Majd gyöngye kerékszögés hallatszott. Azután két törpe alak vált ki a sötétből, kis, szénnel meg-rakott kocsit tolvá maga előtt. A láng nagyobb, a zörgés erősebb lett, az alakok folyton növe-kedtek. Két bányászlegény jött szenes csillé-jével. Amint kiértek a bányából, az egyik erő-sét lökött a csillén, a másik előreszaladt és belekapcsolta felső részébe a sodronykötélről lelőgő nagy horgot.

— Menjen le a szeperációra ez is!

A kötélpálya felvigyázója följegyezte táb-láján a csille szenet. Az egyik legény meg-nézte óráját.

— Háromnegyed hat. Visszamenni már nem érdemes, mert mire munkahelyünkre érünk, hat óra lesz.

Eloították lámpájukat és a bányától távo-labb leültek egy-egy fatönkre. Várakozva figyel-ték a tárnát. Két szénporfüstös, fáradt, de nemes vonású, izmos alak. Az idősebbik arcán lány,

ábrándos kifejezés honolt, kínzó nyugtalanság a másik szemében.

— Te már kedvesednél vagy gondolatban, szegény barátom! — töprengett a fiatalabbik. Felsőhajtott. Társa csodálkozva fordult feléje.

— Te Lajos, tudod, hogy barátod vagyok, — szólalt meg a bajtárs, — azért ne magyaruld félre, amit mondok. Tudom, hogy régóta szeretted Bognár Annust, de az új aknász is udvarol neki és azt hiszem sikerrel.

— Gondolod, hogy Annus hajlik hozzá?

— Jó lesz, ha megkérded tőle!

Lajos felugrott. Szó nélkül otthagya társát és elrohant. A rendelő-irodában bejelentette munkáját és lesietett a hegyoldalra.

— De hosszú, de kanyargós ez az út!

Letért róla és átvágott a réten, majd egy terjedelmes kukoricáson. Folyton fülében zúgott barátja intése: „Jó lesz, ha megkérded tőle!“ Lehetséges? Hisz Annus szeret engem! Mégis másé legyen? De ki a vetélytársam? Nem bányamunkás, egy aknász. S a lány, ha szeret is, hiú marad mégis és számító. Hej! hadd tudjam meg az igazat!

A kukoricás végére ért, a hegy aljába. Át-ellenben magaslottak a határhegyek, a nap nyugodni készült, az ég alja színesedni kezdett.

— Vajjon el kell aludnia az én szerelmemnek is, reménytelen, sötét éjben?

A hegy aljában nyugodtan folydogált a Zsil, partján fűzfák bókoltak, melyek tövében ibolyák illatoztak. Lajos lehajolt és csokrot szedett belőlük. Azután újból meggyorsította lépteit, átsietett a hídon, a szeperáció pályau-dvarán és néhány poros utcán. Az egyik sarkon megállt és körülnézett. Itt szokta várni Annus esténként. Ma nem látta.

— Tehát mégis?

Benyitott a házba. A konyhában sürgés-forgás. Mintha lakodalomra készülénének, három asszony is süttöt-főzött. Nyílt az ajtó, Annus jött be, munkától kipirult arccal, egyszerű, csinos háziruhában, széles, fehér kötényben.

— Mire készültök?

— Holnap lesz az eljegyzésem — felelt a lány hidegen. Pillantása a legény komor tekintetével találkozott, melyből elkeseredést, haragot és megvetést olvasott ki. Lajos szó nélkül sarkon fordult és otthagya a megzavarodott lányt. Az utca kavicsa ropogott gyors, nehéz léptei alatt. Űzte a gondolat. Feledni, mulatni!

Benyitott a bányászmulatóba, ahol sok kellemes estét töltött víg cimboráival. A kores-

ezen nemes feladatunkat vállalva, testvéri egyetértéssel, félredobva a rang- és felekezeti különbséget, nem törődve az állam és társadalomnak velünk szemben gyakorolt szűkkeblűségével és méltánytalanságával, mert hiszen igaz az, hogy „Szülőttiben csalatkozám, te hű s igaz valál hozzám, szegény magyar hazám!” Sz-ly A-f.

Megmentett harangok.

Újabb örvendetes hírt veszünk a megmentett régi harangokról a vallás- és közoktatásügyi miniszter 32,655., III/a-1918. sz. leiratából, amelyet az egyházi főhatóságokhoz és szerzetrendekhez 1918. július 17-ikén abból az alkalomból intézett, hogy a katonai ércöntödékben egybegyűlt harangoknak folytatóságos felülvizsgálásakor a kiküldött szakértőkből és katonai hatóság kiküldöttjeiből álló bizottság a nagytétényi Lossinszky-féle öntödében és a csepeli Weisz Manfréd-féle löszergyárban újabban ismét több harangot választott ki, mint olyanokat, amelyeket műemléki régiségüknek fogva a beolvasztás alól mentesítendőnek tart. A jegyzék a két helyen összesen harmincnégy harangot sorol fel. Mindannyi becses emléke hazai harangöntődeinknek a 14., 15., 16. és 17-ik századból. Az 1700. év előtti időből való harangok tudvalevőleg miniszteri rendelet alapján már régiségüknek fogva mentesítendő a beolvasztástól. A szóbanforgó harangokat ideiglenes őrzetbevitel végett a Magyar Nemzeti Múzeumban fogják elhelyezni s ezek az illetékes egyházközségek tulajdonába visszakerülni. Sajnos, hogy a rekviráló katonai bizottságok az elrekviráláskor nem jelölték meg az összes harangokat, hogy honnan valók.

Csak egyesekre írták rá krétával az illető község nevét. Azért, ha az illető lelkészek, illetőleg szakemberek a rekviráláskor nem írták le pontosan azok feliratait, azoknak származási helye meg nem állapítható s így a Nemzeti Múzeumban fognak maradni. Pedig valamennyi használható állapotban van; bár egyik-másiknak koronája le van törve.

Elsősorban azért tesszük szavát ezeket a műemlékeket, mivel több akad köztük, melyeket a bizottság leírása szerint Wierd György,

illetőleg Ulrich Mátyás Eperjesen öntött. Ezek a következők:

1. Alsó átmérője 75 cm. Felirata szerint Prépostvári Zsigmond készítette 1640-ben, öntötte Wierd György Eperjesen. A négy evangélista mellképeivel és az adományozó címerével, valamint szép díszítményekkel ékesített harang koronája letört.

2. Alsó átmérője 50 cm. Felirata: FUDIT ME MATHIAS VLRICH IN EPERIES ANNO 1666. IN HONOREM DEI. Csinos díszítményekkel, fejekkel ékesített koronával.

3. Alsó átmérője 43 cm. Felirata: FUDIT ME GEORGIUS WIERD IN EPERIES ANNO 1649.

4. Alsó átmérője 39 cm. Felirata: IN HONOREM DEI FUDIT ME GEORGIUS WIERD IN EPERIES 1654. Díszítményekkel. Krétával írt feljegyzés szerint a csicsókai (Zemplén.) róm. kath. templomból való.

5. Alsó átmérője 47 cm. Felirata: FUDIT ME GEORGIUS WIERD EPERIESINI MDCLII IN HONOREM DEI. Krétával írt feljegyzés szerint a karácsonymezei (Sárosm.) róm. kath. templomból való.

6. Alsó átmérője 49 cm. Felirata: FUDIT ME GEORGIUS WIERD IN EPERIES ANNO 1646. Krétával írt feljegyzés szerint a berkii (Sárosm.) róm. kath. templomból való. Bármennyire is örülünk, ha az itt felsorolt, de meg nem jelölt harangjainknak rendeltetési helye kiderítenék, mégis, ha ez lehetetlen, megelégszünk azzal is, hogy városunk ezen kiváló ipartermékei, amennyiben múzeumi tárgyakul fognak szolgálni, meg fognak menekülni az enyészettől és tovább is fogják hirdetni Eperjes híres harangöntőműhelyeinek emlékét és dicsőségét. Csak az volna kívánatos, hogy egyik-másik addig is, míg városunkban múzeum fog létesülni, Bártfán a Sárosvármegyei Múzeumban nyerne elhelyezést. Ilyenmü műemléktárgyunk még úgy sincs benne. A tárgy értékes megyebeli volta megérdemelné az illetékes körök utánjárását legalább egynek megszerzésére.

Dr. Janicssek József.

KÖZJÓTÉKONYSÁG.

A sárosvármegyei hadiárva alapja javára az eperjesi kir. adóhivatalba, mint Sárosvármegye gyámpénztárába 1918. aug. 29-től a következő adományok folytak be:

A már nyugtázott összeg	K. 110,010 00
Szakmáry Géza bártfai főszolgabíró gyűjtése	136 80
Úgyanaz beküld	20 —
"	50 —
"	30 —
"	70 —
Hernádszentistváni körjegyző gyűjtése Sároskisfalu községben	36 —
Ternyei körjegyző útján Majernyik György adománya	22 —
Ifj. Körtvélyessy Ádám s.-jegyző útján Holub János adománya	10 —
Fekete Béla lemesi szolgabíró útján Gergely Ferenc és társai sárosköszegi lakosok adománya	50 —
Fekete Béla lemesi szolgabíró útján Eliás János és társai adománya	93 82
Fekete Béla lemesi szolgabíró útján Kövér János és társai lapispataki lakosok adománya	16 65
Sárosszentimrei körjegyző útján Szalóky Károly bajori lakos adom.	20 —
Hernádszentistváni körjegyző útján Sároskisfalu község adománya	16 —
Töltszéki körjegyző útján Ilkovic Hilárus g. kath. lelk. adománya	18 20
Olejnnyik György bajori lakos ad.	20 —
Kisszebeni körjegyző útján Marczinko István adománya	15 —
Hernádszentistváni körjegyző útján Tapolcsány község adománya	60 —
Monyhádi körjegyző gyűjtése	20 —

Összesen: K. 110,714 50

A fentebb felsorolt adományokat ezennel nyugtázom. Egyúttal a mélyen tisztelt *adakozóknak és gyűjtőknek áldozatkészségükért és sikeres fáradozásukért* — a hadiárva névében — hálás köszönetet mondok.

Eperjes, 1918. szept. 5. VILLECZ JÁNOS s. k.,
Sárosvárm. árvaszékek h. elnöke.

A népkönyvhának. Az Izr. Nőegylet népkönyvhának dr. Gottlieb Mihály úr 40 koronát és dr. Maibaum Arthur úr egy választottbíró-sági ügyből kifolyóan 10 koronát juttatott, melyet hálásan köszön az elnökség.

SZINHÁZ.

Minden ízében sikerült *kabaré-est* keretében szórakoztatta a megelőző hét szombatján a közönséget a törekvő színtársulat. A főbb erők mind közreműködtek az est sikerén. Izléses toalettjében tetszetős jelenség volt Réthy Margit, ki egy magyar és egy német dalt énekelt. Igen tetszett *Ekecs* és *Perényi* tánca Zerkovitz fülbe-

máros szolgálatkészen sietett eléje, mellette termelt a cigány is.

— Bort! — rendelt a legény. — Te meg húzz egy vígat!

Leült egy asztal mellé, a vendéglős eléje rakta a bort, Lajos megtöltötte poharát és kiürítette egy hajtásra. A hegedű már kacagott a háta mögött. Lajost felbőszítették az incselkedő hangok.

-- Hallgass! — mordult a cigányra.

A hegedű ijedve hallgatott el s a legény rágyújtott borbán, fájdalommal született dalára.

— Másé lettél, nem az enyém,
Majd találom én másat,
Szébbet, jobbat, hűtlen babám,
Nem búsulok utánad!

Elhallgatott. S a hegedű megszólalt újból, zokogó panasszal, panaszos bűgással. Hirtelen fölcsettant, szilaj tűzzel, elkeseredett, vad, dacos

haraggal, majd elmélázott újra. Lajos felkönyökölt az asztalra, lelke szomjasan itta a hangokat. Sűrűn és sokat ivott, mígnem hajnalodni kezdett. Ekkor felállt és fizetett, majd kiment az utcára. Künn hűvös volt, a telepen még ott lengett a távozó éj nyugalma, a villanylámpák fénye a hajnali világossággal küzdött. Lajos egykedvűen, unottan tért a bányáútra. Járásán nem látszott, hogy mulatott egész éjjel, csak roppant furesának találta a világot. A kátránypapírfedelű házakat, a munkába siető bányászokat, a kéesszürke eget, mindent. Társai fürgén lépkedtek mellette, el is hagyták, ő észre sem vette, azt sem, hogy az út hosszú. Most már nagyon mindegy — gondolta. Végre fölért a rendelőirodába. Majdnem mindenki ott volt már, több mint 300 munkás. Pajtásai körülvették.

— Jól mulattál? — tudakozódtak egyesek.
— Tán csak nem búsulsz? — kérdezték mások.

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR!

intézetek
részére
szükséges

Az összes helybeli
TANKÖNYVEK

író- és rajzszeretek kaphatók . . . . .

NÉMETH JENŐ

könyv-, papir- és zeneműkereskedése,
díszműárúk és fényképészeti kellékek
nagy raktárában

EPERJES, Főutca 78. Telefon 2-26.

mászó zenéjére, *Kassay* humoros előadásai, a koronáért vacsorázó triász (*Kassay, Horváth Kálmán, Thuróczy*), az élelmes bankhivatalnok (Horváth), ki főnökét (*Kassay*) szellemesen megtérfálta. *Horváth Kálmán* igen kedvesen konferált, szívesen hallgattuk csevegéseit. Mindnyáján sok tapsot arattak.

Az élet keserű elevevénye lüktet Bródy nagyírú darabjában, „*A tanító*”-ben, melyet hétfőn, szeptember 9-ikén adott elő a társulat a vidéken ritkán látott élethűséggel, művészettel. Biztos következetességgel pergett le előttünk a szegény tanítókisasszony szomorú sorsa, kinek szerepében a kedves *T. Sinkó Gizi* az első megjelenéstől végig megragadó, szép és nagy művészi átérzéssel megjátszott alakítást produkált. Közvetlensége az első jelenetekben, biztos tudása a darab tragikus perceiben mindenkit megragadott. Partnere, *Thuróczy*, ehhez méltó módon álló tökéletességgel adta a léha, gazdag úrfit, Nagy Pistát. A nagy művészekre emlékeztető tehetség nyilatkozott meg *Kassay*-ban, ki az öreg plébánost játszotta. Kiváló sikerrel oldotta meg az álszenteskedő, romlott káplán szerepét *Pelsőczy László*, míg *Béhr Matild* kedves, bájos egyéniségé, lányos fiatal-sága melegséggel töltötte be a színházat. *Kiss Árpád* alakítása is a félszeg, „filozófiai alapon álló” tanítóban csak dicséretet érdemel. *Horváth József*, az öreg nagyúr, bár öltözete mintha nem lett volna szerepéhez egészen illő s így kissé groteszkül festett, biztos játékával ezt teljesen elfeledtette. A többi szereplő is mind, mind hozzájárult az este igazi sikeréhez. A sűgőt ugyan gyakran előbb élveztük, mint a szereplőket, de ezt csak az első sorokban. Egészen véve a társulat hétfő-esti szereplése feledtette velünk, hogy vidéki színházban vagyunk. Minden dicséretünkre méltán rászolgál.

Kedden, szept. 10-ikén Heltai Jenő híres „*Tündérlaki lányok*” című színműve került előadásra, melyet az összes szereplők nagy igyekezővel iparkodtak szinten tartani. Ez is, az is jó volt, de különösen *Béhr Matild* és *Ekecs Mancika* váltak ki, kik való művészi játékkal mindig is szívünkhöz szóltak és nem egyszer könnyeket fakasztottak szemünkből. Ernyit a színpadról. Hát a nézőtérrel? Mennyire megváltozott a közönsége színe, képe, ábrázata is azóta!... Ha végignézzük a páholyokon, a földszinti székek sorain, alig találunk ismerősöket, kiknek

a munka.” Az öreg becsukta a vaskos könyvet, fölvette a munkások névjegyzékét és kiment közéjük. Templomi csönd támadt. Az öreg beosztotta a munkásokat, azután kiadta a napi parancsot.

Az I-es telepen nem szabad robbantani! Máshol rendesen kell dolgozni! Dohányozni ne merjen senki!

Az egyik munkás kinyitotta a rendelő ajtaját, annak jeléül, hogy az aknász úr elkészült. Bejött a többi aknász is. Az egyik letérdelt a nagy terem egyetlen díszé, sz. Borbála képe előtt. Térdre hullt mindenki, templommá változott a szénporos iroda. Az előimádkozó hangja ércesen csengett:

Mielőtt leszállnánk a mélybe, hozzád könyörgünk, védőszentünk, sz. Borbála...

Ima után eloszlottak a munkások. Néhányan a légvezető gépekhez, úgy százan a külfejtésekhez siettek. A többiek a tárnába. Ezek párosával verődtek kisebb-nagyobb csoportokba. Lajosnak a III-as telepen kellett dolgoznia. Társa, mint minden párból az egyik, csillét választott. Előregördítette az iparvágányon, beledobta a csákányt és a kalapácsot. Meggyújtotta lámpáját, miközben énekelt a többiekkel.

Szerencse fel, szerencse le, ilyen a bányász élete!

örökébe ím most csupa idegenek ültenek. Hova lett a régi Eperjes? A háború alatt a közönségnek ez a rendje is átvedlett.

Szerdán a „*Tatárjárás*”-ban mutatkozott be a társulat új szubrettje: *Kis Cecil*. A közönség kitüntető melegséggel fogadta őt, mindjárt első megjelenésekor többször kitapsolta a lámpák elé. Ez a melegség, ez a szimpátia csak fokozódott az előadás folyamán. És méltán. *Kis Cecil* nagyon kedves, aranyos egyéniség. Megjelenése csinos, mozdulatai bájosak, szemjárása eleven, tánca ügyes, hangja kellemes, játéka kifogástalan. Úgy hisszük, hogy rövid idő alatt éppen úgy belopja magát az eperjesi közönség szívébe, mint Aradon, Szabadkán, Győrött. *Lőrentey* szerepében az utolsó pillanatban ugrott be *Perényi Kálmán* (Horváth helyett); derekasan megállotta a helyét. *Réthy Margit* szépen énekelt, de kedvetlenül játszott; kár, hogy ebben a szép hangú művésznőben nincs több melegség, több temperamentum. *Béhr Matild* nagyon helyes volt, *Kassay* mimikáján, groteszk mozdulatain sokat kacagott a karzat, *Kiss Árpád* pompás generális volt. Az összjáték sok kívánnivalót hagyott hátra, a sűgőnek is nagyon sok dolga volt.

HIREK.

Valamikor...

Írta: *Ledvák Marcell*.

Valamikor én is a hajnalt lestem,
A sötét alkonyt sohse kerestem.
Csodás fények özönében jártam,
Az élet titkos meséjére vágytam.

Vágytam minden gyönyörön végigmenni
És a bánatot soha meg nem ösmerni.
Hittem, hogy ez a szép álomvilág
Megmarad nekem mint valóság!

Egyszer csak éreztem, hogy rámszakadt az élet
S elhozta számomra a jégvirágos telet.
Lelkemből a fény kihullt s lassan esteledett,
A boldogság aranymadara idegen útra tévedt.

A mosoly lassan-lassan elhagyta ajkamat
S helyébe átvette fájó sóhajaimat.
Én pedig nézem, miként iramlik az élet
S tündööm, hogy nyomába újabb emlék éled...

Hirtelen körülnézett. Hol van Lajos? Az már messze járt. Nem várta meg társát, csak ment előre. A tárna sötétsége mintha agyára is ráborult volna s csak egy vágyat érzett: Aludni, aludni... örökké! Amint az első oldal-tárnához ért, befordult egy csapattal. A tárna újra elágazott hol jobbra, hol balra s minden ágbán eltűnt egy-két pár. Az utolsó munkahelyre ért. Végre egyedül maradt. Itt nem dolgoztak sem tegnap, sem tegnapelőtt a robbanólég miatt. Robbantani nem lehetett, a csákányütésnek pedig nem engedett a kemény fal. Hát dolgozott ő! Cigarettát dugott szájába és kicsavarta lámpáját. Elborult agyán még átvillant az értelem fénye.

Egy lány miatt talán mégsem... A többi elnyelte a fölzsabadult elemek pokoli lármája. Dörgés, csattogás, nehéz halálhörgés reszketette meg a levegőt, mely szénpor- és vérszaggal tölt meg.

A közelben dolgozó munkások a szerencsétlenség helyére siettek. Kiürítettek egy csillét és beléhelyezték az agyonzúzott tetemet. Aztán levették sapkájukat és úgy gördítették a csillét lassan előre. Amint kiértek a főtárnára, az öreg aknásszal találkoztak, aki a szemközti ágból jött.

— Nos, mi az?

— Jelentjük, Gáspár Lajos szerencsétlenül járt.

Kitüntetések a 67. gyalogezredben.

József főherceg őfensége augusztus 26-ikán hadosztályszemlét tartott. Ez alkalommal a 67. gyalogezredet a június 15-iki ütközetben tanúsított példaadó vitéz magatartásáért legfelsőbb elismerésben részesítette. Az I. oszt. ezüst vitézségi érmet kapták: Lipschütz Ignác, Bzoch Mihály szakaszvezetők, Varga József őrv.; a II. oszt. ezüst vitézségi érmet pedig Pál Aladár tart. zászlós és Nahalka Ádám őrm. A bronz vitézségi érmet kapták másodsor: Hrosko János káplár, Katuscsak János őrv., Szlavik András, Schofranka István, Mikolaj István, Maczej János, Nadzadi József népfelkelők. A bronz vitézségi érmet kapták: Fischer István tart. főhadnagy, Lefkovicz Artur, Schwarz Emil és Kmetz Kálmán tart. zászlósok, Malaga János tiszth., Dankó József, Kundrek József és Reich Fülöp kápl., Glovnya Fülöp őrv., Dobrovics Mihály, Horváth János, Javorszki Márton, Kollár Bálint, Oravecz János, Sachni András, Juszko Bertalan, Gyagyovszki Mihály, Fertály Imre, Benda József, Bardarik János, Dulya Péter, Grejtak Mihály, Lipovszky József, Lazor András, Marton János, Mahala Vince, Mikó Dániel, Marczin András, Pribula Márton, Szarics Péter, Soltész Péter, Vaszilenko Mihály, Fisch Illés, Grusz János, Kocsis János, Rusznyak István és Sofranko András népfelkelők.

Eljegyzés. *Vági Mária*t, dr. Rosenthal Adolf, városunkbeli ügyvéd nevelteányát eljegyezte *Izsák Jenő*, az eperjesi szeszfinomító könyvelője.

Halálozás. A nagyszombeni elmeorvosintézetben, hol 28 évet töltött el, szept. 1-jén halt el dr. *Makoviczky József*, néhai *Makoviczky József* helybeli gyógyszerész és neje *Balló Sarolta* fia. Előbb az eperjesi, majd a budapesti törvényszéknek volt joggyakornoka, elborult elmével előbb a Lipótmezőre, majd Nagyszombenbe vitték. Tetemét Eperjesre hozták s tegnap temették az ev. temetőben nyugvó szülei mellé. Dr. Pap József ügyvéd, a budapesti ügyvédi kamara alelnöke sógorát, *Krivoss Gyula* mostohatestvérét és özv. *Hoffman Adolfné* unokatestvérét gyászolja az elhunytban.

Sándor Márta szept. 14-ikén meghalt Eperjesen. Temetése szept. 16-ikán fog végbemenni.

Magánvizsgálatra előkészít és korrepetál elemi és polgári iskolai tanulókat főgimn. tanuló. *L. Erna*, Eperjes, Fő-utca 116.

Az öreg elgondolkozott. Mit keresett az a kölyök az I-es telepen?

A halált — gondolták társai. De ki mondaná ezt meg az aknász úrnak, ha mindjárt az öregnek is.

Ej-ej! csóválta fejét az öreg, de aztán ő is levette sapkáját és a menethez csatlakozott. A távolból odahallatszott egy nótázó bányászlegény éneke:

Ilyen a bányász élete!
Váratlan vez. rohanja meg,
Mint bérctétőt a fergeget!

Kint leemelték a csillét a vágányról. A két legény visszament a tárnába, az aknász a kórházba telefonált. Rövid negyedóra múlva négy ápoló jelent meg hordággal és a kórházba szállította a hullát, melyet a főorvos vett át és gyorsan koporsóba zárattott. A szétronsolt test az ő idegeinek is sok volt.

Másnap eltemették Lajost, azzal a komor fönsséggel, szomorú pompával, ahogy csak bányászok tudnak temetni.

Három hét múlva megtörtént *Annus* esküvője. Bányászvidéken gyakori jelenség, hogy összeesik a temetés és a lakodalom. Olykor egy napra. Nem csodálkozik rajta senki. Némely embernek okos gondolata támad a földi létről, de a dolog fölött gyorsan napirendre tér mindenki.

A téli időszámítás. Vasárnap éjjel ismét visszatérünk a rendes időszámításhoz. Az erre vonatkozó rendelet szerint szeptember 15-ikéről 16-ikára virradó éjjel 3 órakor az összes órákat egy órával visszaigazítjuk.

Műkiállítás. Lapunk multheti számában már méltatott művészi nagy tárlat a megvalósulás stádiumába lépett. A műkiállítás céljaira kiszemelt öreg megyeháza és a Vigadó nagyterme ugyan nem felelt meg a tárlat céljainak, de közbejött Gerő Mihály áldozatkész ajánlata, ki részint műpártolásból, főleg pedig azért, mert a belépődíjak tiszta jövedelme az eperjesi hadiárvák: egész árúházát és annak összes kirakatát ingyen engedi át a műkiállítás részére. Amit e művészileg épült ház befogadni nem képes, az a korzó mentén levő legtekintélyesebb üzletek kirakataiban nyer elhelyezést, úgy hogy az egész Főutca csaknem elképzelhetetlen látványosság lesz. Mint érdekességet említjük meg, hogy a tárlatra kerülő nagyértékű művészi anyag *teherautókon* kerül a fővárosból Eperjesre — a vasúti szállítási károkat elkerülendő.

Modern kölcsonkönyvtár. A könyvirodalom legújabb termékei a Stehr-féle könyvkereskedésben *kölcsonbe* kaphatók.

Mi okozta a vízhiányt? Csütörtökön egész nap nem volt víz, ami érthető izgalmat keltett a városban. Megszoktuk már, hogy a vízvezetékünk állandó üzemzavarral küzd, de a vízszolgáltatásnak egész napon át való szünetelése mégis szükségessé tette, hogy kikutassuk az üzemzavar okát. Megállapítottuk, hogy az üzemzavart a szivattyútelepen a föcső megrepedése okozta, ami viszont arra vezethető vissza, hogy a közönség nem respektálta a tanács figyelmeztetését s a házivezetéseket igen sok házban nem zárták el. Minthogy pedig a vízmű az erőltetett vízszolgáltatást nem bírja, az egyesek könnyelműségének most az volt a következménye, hogy a város egész napon át víz nélkül maradt. Intő példa ez a jövőre azoknak, akik részint kényelemszeretéből, részint abból a helytelen felfogásból kiindulva, hogy a hatóság a házivezetéseket elzárását nem teheti a háztulajdonos kötelességévé, a kiadott hatósági intézkedéseket figyelmen kívül hagyják s ez eljárásukkal az egész város lakosságának vízzel való zavartalan ellátását veszélyeztetik.

A fiatal férj boldog volt. Hízelt hiúságának, hogy övé a legszebb bányászklislány és szerette is Annust. De az új asszonyt nem melegítette föl sem csók, sem ölelés. Ijedve vette észre, hogy urát nem szereti s nem elégti ki sem jólét, sem kényelem. Mikor férje szolgálatba ment, szinte rászakadt a nagy lakás üressége. Képzeteiben megjelent Lajos, mint gondörhajú, sápadtarcú árny, éjszótét szemmel, sóvárgó ajakkal.

Szeretsz-e még? súgta fülébe lágyan, majd izzó szenvedéllyel, követelően.

Igen, szeretlek! suttogta Annus... Elmegyek hozzád! gondolta hirtelen.

Köpenyt kapott magára és kiosont a kertbe. Kitépett néhány virágpalántát és keblébe rejtette. Átsietett a telepen. Permetező eső esett, néptelen volt az utca. A telep nagy rétből folytatódott, melynek végében alacsony domb emelkedett, zúgó fenyőerdővel. Aljában volt a temető.

Ott pihen Lajos — gondolta Annus és érezte, hogy könny toltul szemébe. Csöndesen kinyitotta a temető kapuját és áthaladt a sírok között. A temető végében domborultak az újak, a Lajosé is. Annus megállt mellette. Vad, kegyetlen fájdalom égette, a késő bánat. Felsőhajtott mélyen, hosszan és elültette virágait a kopár, barna hantón.

Telekesi M.

Mivel rendőrségünk a csekély személyzettel képtelen az ellenőrzést oly mértékben gyakorolni, amint az kívánatos lenne, igen üdvösnek tartanánk, ha a közönség maga sietne a hatóság segítségére és felhívna a figyelmet azokra a lelkiismeretlen házkézelőkre, akik a kiadott hatósági rendelkezéseket figyelmen kívül hagyva, közvetve előidézői lesznek a csütörtökihez hasonló üzemzavaroknak.

Kereskedelmi Takarékpénztár
Részvénytársaság EPERJES
Fő-u. 133.
elfogad
új betéteket
takarékpénztári betétkönyvc-
kére és folyószámlára, legelő-
nyösebb kamatoztatásra.
Visszafizetés előzetes felmondás
nélkül.
A bankszakmába vágó összes mű-
veletek legkedvezőbb lebonyo-
lítása.

Orosz hadifogságból most már tömegesen jönnek haza sokat szenvedett véreink. Mielőtt szülőfalujukra megláthatnák, nagy táborokban gyűjtik őket össze, hogy egészségügyi állapotukat megfigyeljék. Tengerek időt töltöttek nyomorban és piszokban s így nem esoda, ha utolsó fehérműdarabjuk is leszakadt testükről. A gyűjtőtáborokban tehát nemcsak testi nyavalyáiktól, hanem rongyaiktól is meg kell őket szabadítani. *Forduljon a hazatért hadifogoly elsősorban legközelebbi hozzátartozóihoz!* És hogy ez az idea minél hamarabb testet öltön és hogy minél sürgősebben megkapják a legszükségesebb fehérműdarabokat: a Hadsegélyző Hivatal sok százezer példányban többnyelvű levelezőlapokat nyomtatott, melyeket a gyűjtőtáborok parancsnokságai szétosztanak a fogságból visszatértek között. Néhány nap múlva tehát e levelezőlapokat megküldik a magyar fogolytáborok ideiglenes lakói a hozzátartozóiknak. Aki ezek közül e levelezőlapokat megkapja: egy pillanatig ne habozzék, hanem sürgősen küldjön szeretettel véreinek 2 inget, 2 alsónadrágot, 2 kapcaruhát, hogy mosással válthassa ezeket. Aztán meg írja le egy papírdarabra, hogy mit küld a csomagban és ezt az írást is csomagolja a fehérművek közé. Végül pedig külön még egy levelezőlapra is tudassa a táborban veszteglő hadifogollyal, hogy mi mindent tett az elküldött csomagba, mert ha netán a küldemény a postán elkallódnék, a kárt hamarabb lehetne megállapítani. Segítsünk tehát gyorsan hazavágyó véreinknek!

Valódi Numa Dupuy-féle búzapác kapható Luchs Ede és Társa vasüzetében.

A hadigondozó népiroda közlései. *Alpítványi helyek hadiárvák s rokkantak fiai részére.* Az Országos Hadigondozó Hivatal nagysomkúti (Szatmár vm.) nevelőintézetében fiú hadiárvák és rokkant apák fiai részére 150 teljes ellátással egybekötött ingyenes helyre pályázatot hirdet. E helyekre, amelyek 1918. évi október 1-jétől fognak betöltetni, igényt tarthatnak intézeti elhelyezésre szoruló, testileg és szellemileg ép és egészséges, 6–12 éves korban levő magyar honos fiú hadiárvák (rokkant apák fiai) valláskülönbség nélkül. Az Országos Hadigondozó Hivatal eperjesi népirodája értesíti az érdekelteket, hogy ha a fenti ügyben a hadigondozó népirodához fordulnak, az a folyamodást szívesen elkészíti s a gyermek orvosi megvizsgálását díjtalanul eszközözi.

Az eperjesi hadigondozó népiroda igazgatója a haderő kötelékéből elbocsátott *hadirokkantak polgári ruházatának visszaszerzése*, illetve azoknak *polgári pótruhával való ellátása* tárgyában körlevelet intézett a közigazgatási hatóságokhoz. Eszerint a haderő kötelékéből elbocsátandó hadirokkantaknak a póttesteknél elhelyezett polgári ruhájukat kell visszaadni, illetve, ha az bármely okból elkallódott, vagy hasznavehetetlenné vált volna, részükre megfelelő polgári pótruhát és használható lábbelit kell kiszolgáltatni. Miatán gyakrabban előfordult, hogy az elbocsátott hadirokkantak polgári ruhájukat nem kapták vissza, vagy pedig lerongyolt, hasznavehetetlen s alakjuknak meg nem felelő ruházatot kaptak, ami esetleg alkalmaztatásukat hátrányosan befolyásolta, a népiroda kész örömmel közbenjár atekintetben, hogy az ily eseteket az arra illetékes helyen kellőképpen orvosolják.

Opicz András szemelnyeinek lakos, kitanult molnár, a hős 10. honvéddalozogezred félszemét veszített s egyébként is nehezebb munkát végezni nem képes rokkant katonája kisebbfajta *vízimalmot óhajtana bérbevenni.*

A tátrai gyorsvonatok közlekedése. A Máv. igazgatóságának értesítése szerint a Budapest keleti pályaudvar—Kassa—Poprád-felka között közlekedő 1363—2—a és 1—a—1507. számú, úgynevezett tátrai gyorsvonatok forgalmát *szeptember végéig* kiterjesztették. Budapestről az utolsó vonat szept. 29-ikén indul, Budapestre az utolsó vonat szept. 30-ikán érkezik.

A belügyminiszter erélyes lépése az árdragítók ellen. A minisztérium azt tapasztalta számos helyen, hogy az elsőfokú rendőri büntetőbírók nem alkalmazták a legszigorúbb büntetési mérvet a felsőbb hatóságok figyelmeztetése dacára, a közbiztonság képviselői pedig nem éltek az elsőfokú bíróságok lanyha eljárásával szemben a rendőri büntetőeljárás szabályban biztosított felelősségi jogokkal. Minthogy csak a legsúlyosabb büntetés kiszabásával lehet eredményesen gátat vetni az árdragítás körét érintő kihágásoknak, kötelességüké teszi az ügyészeknek, hogy minden I. és II. fokú büntető ítéletet vizsgáljanak felül s ahol azt tapasztalják, hogy az alsóbb hatóságok nem a legsúlyosabb büntetést alkalmazták, éljenek felelősségi jogokkal.

MOZGÓKÉPSZINHÁZAK MŰSORA.

OLYMPIA:

Csütörtökön, szeptember 19.: *Bufallo, az erős és jólelkű ember kalandjai*, a főszerepben Magnus, szerezsen színész.

Szombaton, szept. 21.: *Egy színésznő regénye*, dráma, a főszerepekben Therese Orla és Alwin Neuss.

Vasárnap, szept. 22.: *Mennyei narancsok* (Mese a boldogságról), filmköltemény 5 részben. A prólógust szavalja T. Sinkó Gizi, az eperjesi színház drámai művésznője.

URÁNIA:

Hétfőn, szept. 16.: *A második feleség*, Marlitt regénye 4 felvonásban.

Kedden, szept. 17.: Hella Moya felléptével: *Hozományvadászok*, vígjáték-szláger 4 felv.

Szerdán, szept. 18.: *A szerelem szobra*, művész-dráma 3 felvonásban.

Pénteken, szept. 20., Alwin Neuss felléptével: *Kettős házasság*, egy bigámia története 4 felv. s előjátékkal.

Vasárnap, szept. 22.: *Üzlet a házasságban*, társad. dráma 5 felv., Stella Harp felléptével.

Jegyelővét Haltenberger ruhatisztító-üzletében. Telefon 63. szám.

Az előadások kezdete: hétköznap 5, 7 és 9 órakor, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7 és 9 órakor.

Szept. 28.: *Quo vadis* az Olympiában. — Előkészületben: *Don Caesar* (regényes tört.), *Zsidónő* (Halévy operája), *Luxemburg grófja* (Király Ernővel).

Szabadság
ségnek. Min honvédelmi m nek értelméb térre induló nekik járó ny feltétlenül meg szemben edd egyéb okokb ságukról id egyesek szab netalakulások történhetne m szabadságolm

Alkalmaz
zése. A keres a kassai keres honvédelmi m szemléken alka nek a 23,200 elu. számú ren behívásától feg ezzel az alkalm lezártak nyil

KÖZÖ

Sertésbizla

Szept. 20-ikán

A sertés- és mely a hadser nek kielégítés lázas buzgalom a legszebb sik munkálatok vé gos Sertésforg földművelésügy sertés- és zsír lyan altruista minden nyereg miután minde lag a kormány galmi Iroda ki ellenőri karáv hadsereg és a szükségletének polgári lakoss

Az iroda fo het meg, ha j pontos betartás ellátásra vonat azok amellet, rálisak és méltá gondoskodni a

Így az új hogy minden letére sertést h engedélyével. doskodik a ga lehetőségéről dasági szükség bíró engedély velésügyi min

A nagy eg ban legfontos ségleti célokra sikerétől vagy láthatjuk-e a ha zsírral és szal ségleti célokra csak eminens hanem *elenge* kerülni nem i tériumnak mi ugyanis mind szükségletre h ható mennyis grammnál ne keznek, tartoz

Szabadság a frontra induló legénységnek. Mint a KÜLÜGY-HADÜGY jelentő, a honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, amelynek értelmében a főlgyógyult és újra a harcra induló legénységnek elindulásuk előtt a nekik járó nyolcnapos vizontlátási szabadságot feltétlenül meg kell adni. Kivételek azok, kikkel szemben eddigi magatartásuk alapján vagy egyéb okokból alapos a gyanú, hogy szabadságukról idejekorán nem vonulnak be. Ha egyesek szabadságolása fontos okokból a menetlakulások (szállítmányok) elszállításáig nem történhetne meg, az ilyen embereket mégis szabadságot kell.

Alkalmatlanok behívásának befejezése. A kereskedelmi miniszter arról értesítette a kassai kereskedelmi és iparkamarát, hogy a honvédelmi miniszter a népfelkelő bemutatószerűen alkalmatlannak osztályozott egyéneknek a 23,200-1917. 4/a eln. és 800-1918. 4/a eln. számú rendeletei keretén túlmenő további behívásától fegyvernélküli szolgálatra eltekint s ezzel az alkalmatlanok behívását célzó akciót lezártnak nyilvánítja.

KÖZGAZDASÁG.

Sertéshízlalás közszükségleti célokra.

Szept. 20-ikáig le kell kötni a sertéseket.

A sertés- és zsírellátás szervezési munkája, mely a hadsereg és az ország zsírszükségletének kielégítéséről van hivatva gondoskodni, lázas buzgalommal folyik az egész országban a legszebb siker reményével. Az organizációs munkálatok végrehajtására a kormány az *Országos Sertésforgalmi Irodát* létesítette, mely a földművelésügyi és közlekedési minisztériumok sertés- és zsírellátási hivatala; tisztán és komolyan altruista alapon működő intézmény, mely minden nyereszkes célzat nélkül dolgozik, miután minden nyereség és veszteség kizárólag a kormányt illeti. Az Országos Sertésforgalmi Iroda kiterjedt bizományi hálózatával és ellenőri karával gondoskodik a fronton levő hadsereg és a frontmögötti katonaság zsírszükségletének kielégítéséről, továbbá az ország polgári lakosságának a zsírellátásáról is.

Az iroda fontos feladatainak csak úgy felelhet meg, ha jó kormányrendeletek és azoknak pontos betartása támogatják. Ami az idejű sertéllátásra vonatkozó kormányrendeleteket illeti, azok amellel, hogy az egyessel szemben liberálisak és méltányosak, intézményesen kívánnak gondoskodni a zsírellátás biztosításáról.

Így az új hízlalási rendelet lehetővé teszi, hogy minden háztartás a maga *házi szükségletére* sertést hízlalhasson a községi előljáróság engedélyével. Ugyancsak ez a rendelet gondoskodik a *gazdasági szükségletre* való hízlalás lehetőségéről is. Az ilyen hízlalásokat a gazdasági szükséglet mérvéhez képest a főszolgabíró engedélyezi, 20 darabon felül a földművelésügyi minisztérium jóváhagyásával.

A nagy egész ellátása szempontjából azonban legfontosabb szerepet játszik a *közszükségleti célokra való sertéshízlalás*, amelynek sikerétől vagy sikertelenségétől függ, hogy elláthatjuk-e a hadsereget és az országot elegendő zsírral és szalonnával vagy sem? A közszükségleti célokra való sertéshízlalás ma már nemcsak eminens érdeke minden sertéstartónak, hanem *elengedhetetlen szükség*, melyet kikerülni nem lehet. A földművelésügyi minisztériumnak minap kiadott rendelete értelmében ugyanis mindazok, akik a házi és gazdasági szükségletre hatóságilag engedély alapján hízlalható mennyiség felül *darabonként 35 kilogrammnál nehezebb súlyú sertésekkel rendelkeznek, tartoznak azokat szept. 20-ikáig az*

Országos Sertésforgalmi Iroda útján közszükségleti célokra hízlalásra vagy sovány állapotban leendő megvételre felajánlani. Aki ezt nem teszi, kihágást követ el és hat hónapig terjedhető elzárással s 2000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő. A sertéseket pedig, amelyekre nézve a kihágás történt, a *hatóság elkoboztatja.* Ez a rendelkezés tehát minden más célra való hízlalást lehetetlenné tesz szept. 20-ika után s kizárólag a közfogyasztás céljaira való hízlalást statuálja. S ez jól is van így. Az összesség szükséglete másképpen ki nem elégíthető, mint ha a termelés *egységese* és *egy helyről ellenőrzött* történik az összesség javára. De nemcsak a földművelésügyi miniszteri rendelet szigorú hangja és büntető szankciója következtében kell minden sertéstartónak sertéseit közfogyasztási célra való hízlalásra az Országos Sertésforgalmi Irodának szerződésileg lekötöni és nemcsak azért, mert sertéseit más célra már amúgy sem hízlalhatja, hanem legelső sorban azért, mert ezáltal olyan *előnyökhöz jut, amelyek a hízlalás rentabilitását és zavartalanságát teljesen biztosítják.* Így a földművelésügyi miniszter a közszükségleti célra hízlalt sertések részére *szükséges takarmányt feloldja*, ha pedig a hízlalónak nincs elegendő takarmánya vagy azzal egyáltalán nem rendelkezik, a *miniszter ki is utal takarmányt* a hízlalás részére. Remélhetőleg minden eziránt való hitetlenséget és bizalmatlanságot eloszlat az az öröndetes körülmény, hogy a földművelésügyi kormány már meg is kezdte a hízlalás részére szükséges árpakészletek kiutalását.

Fontos akciója még a földművelésügyi kormánynak az úgynevezett *előhízlalás*, amelynek az a célja, hogy a sertéstenyésztést fokozza s jövő tavaszi beállításra alkalmas soványsertésanyagot készítsen elő a hízlalás céljaira. Az előhízlalás abból áll, hogy a sertéstartók már malacukat is lekötik szerződésileg az Országos Sertésforgalmi Irodának, amely gondoskodik arról, hogy az így szerződésileg lekötött malacok tartására meghagyassék a takarmány, vagy ha az egyáltalán nincs, a földművelésügyi kormány által kiutaltassék. Minden gazda a saját érdekében cselekszik, ha malacait ilyenformán előhízlalásra szerződésileg lekötöi, mert szállítási engedélyt is csak azokra a malacokra ad ki a minisztérium, amelyek a Sertésforgalmi Irodának szerződésileg lekötöttek.

Az országszerte nagy arányokban megindult hízlalási akció eredményességét remélhetőleg csak fokozni fogja a *sertések maximális árait lényegesen felemelő kormányrendelet*, amely lehetővé teszi, hogy tenyésztő és hízlaló egyaránt megtalálja számítását és bőséges ellenértékét kapja meg munkájának. Teljes is az intéző körök bizalma, hogy minden sertéstartó haladéktalanul és pontosan eleget tesz a kormányrendeletben előírt kötelezettségének és sertéseit — különösen tekintettel a szeptember 20-iki közeli terminusra — legsürgősebben lekötöi közfogyasztási célra való hízlalásra. Ez annál fontosabb, mert ezután úgyis minden sertésről számot kell adni, milyen alapon és mily jogcímen van hízóba állítva. A rendeleteket senki nem fogja tudni kijátszani, viszont azoknak betartása igen nagy anyagi előnyökkel kecsegtet amellel, hogy a hadsereg és az ország nagy ügyét szolgálja. Mindenkinek odaadó komolysággal kell tehát teljesíteni a közellátás iránt tartozó kötelezettségét, hogy kellő vértetésséggel küzdhessük meg az ötödik háborús esztendő közlekedési nehézségeit.

Szerkesztői üzenet.

F. P., H. A verselmény első strófáját — elrettentő példának — itt adjuk:
Oh isteni Ekecske,
Szívem mint egy bakkecske
Ugrándoz szüntelen,

Ha látlak tanci, tanci
Oh kecses Ekecs Mancsi
Forog a ház velem.

Hogy ne vesszen egészen kárba:
Bedobtuk a papirkosárba.

Felelős szerkesztő:
dr. Rosenberg Teofil.

Kiadótulajdonos:
dr. Koós István.

6230-1918. szám.

Hirdetmény.

Alulírott m. kir. erdőhivatal közhírré teszi, hogy az eperjesi vasúti állomás melletti faraktárban a *tűzifa-eladást szept. 16-ikán megkezd* és hetenkint minden *hétfőn, szerdán és pénteken* tart fakiadást.

Torlódás elkerülése végett a bárcák és a fakiadásnak sorrendjét akként állapította meg az erdőhivatal, hogy szept. 16-tól okt. 15-ig az október havi szükséglet lesz kiadva, még pedig az első 10 napon csakis az állami hivatalok, alkalmazottak és nyugdíjasok részére, míg a második 10 napon a többi közhivatal és ezek tényleges alkalmazottai és végül az utolsó 10 napon (okt. 5-15-ig), amennyiben az erdőhivatal erre még felettes hatóságától engedélyt nyer, a magánosok részére.

Tűzifára csakis azok tarthatnak igényt, akik ezen szükségletüket augusztus 1-jéig az erdőhivatallal közölték.

Az erdőhivatal által a nyár folyamán kiadott, de ki nem váltott fautalványok szeptember 16-ikával érvényüket veszítik.

Tótsóvár, 1918. szeptember 7.

Tótsóvári m. kir. erdőhivatal.

Berlini • módszerű kozmetikai intézet

KASSÁN, Fő-utca 50.,
bejárat Lakatos-utca 4-1/4.

Mindennemű szépséghibák: **szeplők, májfoltok, pattanások, mitesszerek, himlőhelyek, nagy pórusok** és egyéb petyhüdtesség, valamint **hajszaalak, szemölcsök, orr- és kézvörösség** villannyal véglegesen s nyomtalanul eltávolíthatnak. Vibrációs arcmasszázs, arcgőzölés, **arc-hámlasztás** és manikűrözés.

Mindenféle kozmetikai **pipereszerek** árúsítása

BERMANN ETELKA
vizsgázott kozmetikusnő intézetében.

Ugyanott
tanítványok teljes kiképzésre felvétetnek.

VISZKETEG!

Rüh, sömör és mindennemű
bőrbaj biztos gyógyszere a

BORÓKA-KENŐCS.

Nem piszkít és szagtalan. Ára **3, 5 és 9** kor.
Hozzávaló Boróka-szappan **5** kor. Készíti
Gerő Sándor gyógyszerész, Nagykőrös. —
Eperjesen kapható **Kovaliczky Pál** és
Pálesch Árpád gyógyszerésztárában.

□ Jókarban levő □

BILLARD

felszereléssel □ eladó.

— Cím a kiadóhivatalban. —

Árverési hirdetemény.

Az EPERJESI BANKEGYLET részéről közhírré tétetik, miszerint a nála

száma	lejárat. ideje	Előleg	
		kor.	fill.
13617	1918. június	30.	20
13659	" "	30.	600
13729	1917. december	31.	160
14012	" "	31.	120
14447	" "	31.	100
14691	1918. június	30.	135
14786	" március	3.	700
14829	1917. október	31.	35
14842	1918. június	14.	160
14869	" "	30.	30
14894	" "	30.	30
14922	" "	30.	50
14932	1917. december	31.	125
14970	1918. február	7.	20
14990	1917. december	31.	40
15009	1918. június	30.	20
15078	1917. november	19.	240
15079	1918. május	22.	50
15089	1917. december	4.	35
15092	" "	8.	80
15129	1918. június	7.	200
15161	" február	27.	30
15171	" március	11.	80
15172	" "	11.	35
15173	" "	11.	150
15174	" június	13.	25
15176	" "	13.	22
15184	" "	30.	80
15206	" május	14.	36
15211	" "	19.	60

szám alatt elzálogosított és bezárólag 1918. évi június 30-ikáig lejárt ékszer- és ékszertárgyakból álló kezizálogok

1918. november 4-ikén

reggeli 9 órakor az intézet helyiségében, az alapszabályok értelmében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak. Ezen zálogok az árverés napjáig az illető felek által rendezhetők.

Rendezések az árverés napján el nem fogadtatnak.

Eperjes, 1918. szeptember 10-ikén.

Az Eperjesi Bankegylet igazgatósága.

A miskolci „Kristály“
festő- és gőzmosógár
helybeli fióküzlet vezetésére
■■■■ óvadékképes ■■■■
üzletvezetőt
keres ■■■■ azonnali belépésre.
Ajánlatok a gyárigazgatósághoz Miskolcra küldendők. :::

Legnemesebb elsőrendű, nagy,
■■■■ valódi perzsa ■■■■
padló- és selyemszőnyegeket

— közte egy 45 m²-es gobelin-obison —
privátfeleknek eladó. ■ Ajánlatok a kiadóhivatalba „Perzsa-szőnyeg“ jelige alatt kéretnek.

Viszketegség, sömör, rüh.

Leggyorsabban elmulasztja a dr. Fleisch-féle eredeti, törvényesen védett

„SKABOFORM“-KENŐCS.

Nincs szaga, nem piszkít. Mindig eredeti pecsétet, dr. Fleisch-félét kérjünk. Próbátégely 3 K, nagy tégely 5 K, családi tégely 12 kor. Kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direkt a készítőnél rendelhető: dr. Fleisch E. „Korona“-gyógyszertára, Győr.

Vételnél a „Skabiform“ védjegyre ügyeljünk!

Az 1919. évi NAŠA ZASTAVA tót naptárba

• HIRDETÉSEK •

november 15-ikéig
fogad el a kiadóhivatal.

Egész oldal ára 80 kor.
Féloldal . . . . . 40 kor.
Negyed oldal . 20 kor.

Első eperjesi cementárú-ipar közk. társaság

A t. Közönség b. tudomására adjuk, hogy

Első eperjesi cementárú-ipar

törvényszerűen bejegyzett cég alatt Eperjesen, Kassai-út 39. szám alatt (a vasúti állomással szemben) létesített gyártelepünkön **cement-tetőcserepek, cementtéglák, cement-oszlopok, kerítések** és egyéb szakbavágó **cementgyártmányok** előállításával foglalkozunk.

Jutányos kiszolgálás, elsőrendű anyag szállítása üzleti főelvünk!

Első eperjesi cementárú-ipar.

Épülettervezéseket, előmérlet szerkesztését, régi épületek átalakítási tervezését és helyszinrajzi felvételek készítését elvállalja építész, Tótsóvár.

■ Értékesebb ■

HEGEDŰ

■■ eladó. ■■

Cím a kiadóhivatalban.

AZ UJSÁG

AJÁNDÉK-NAPTÁRA

- az 1919. évre
- már sajtó alatt van.

Ez a gyönyörű, 300 oldalra terjedő naptár — sok illusztrációval, szépirodalmi és közgazdasági tartalommal és a tudnivalók egész tárházával — nélkülözhetetlen a családban, az üzletben, vállalkozásban mindenre kiterjedő tájékoztatásával.

AZ UJSÁG minden előfizetője ingyen kapja KARÁCSONYI AJÁNDÉKKÉP.

• Könyvtári forgalomban nem kapható. •

AZ UJSÁG előfizetési ára:

Egész évre . . . . . K 52.— | Negyedévre. . . . . K 13.—
Félévre . . . . . „ 26.— | Egy óra . . . . . „ 4-60

Ha erre az ajándék-naptárra igényt tart, fizessen elő AZ UJSÁG-ra!

Megrendelő-cím:

● AZ UJSÁG kiadóhivatala,
Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

Úrileány, ki a háztartásban is segít, üzletbe felvétetik.

Cím a kiadóhivatalban.

■ Kitűnő őszi és téli ■

FAJ-ALMA

nagyban és kicsinyben
eladó ■ Alsó-körút 21. sz. a.

PASZTERNÁK MANÓ butorszállító

vállalata, Eperjes, Kovács-utca 14.
(Stefánia-utca sarok.) Telefon 105.

Költöztetések szab. butorszállító-kocsikban, a csomagolás mellőzésével. . . . .

26-, 41-, 45-, 46-literes
használt vörösfenyő

fakádak

■■ eladók. ■■

Bővebb értesítést ad Páczy András Iglón.

■■■■ Használt és új ■■■■

vas pénztárszekrények

kaphatók Kassa, Kossuth L.-u. 31.

Ugyanott egy

teljes fűszerberendezés

■■■■■■■■■■ eladó. ■■■■■■■■■■

„SIGORIN“

csodagyorsasággal irtja

■■ a poloskát. ■■

Kis üveg 4 kor., nagy üveg 16 kor.
Fecskendő 2 kor.

Eperjesen kapható Williger Pál gyógyszerésznél és Pálesch Árpád drogeriájában.

Magyarországi főraktár:

REMÉNY-gyógyszertár, PÉCS.